

Temat: Kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce

Drodzy Uczniowie, ponieważ nadal niewielu z Was ma dostęp do podręcznika, przygotowałem dla Was notatkę z najważniejszymi zagadnieniami związanymi z omawianym tematem. Pod tekstem znajduje się ćwiczenie, które proszę wykonać po przeczytaniu napisanego przeze mnie tekstu, jego rozwiązanie przesłać na mój adres mailowy: p.dajtrowski@gmail.com. Proszę o samodzielność!

W maju 1926 roku rządy w Polsce objęła koalicja Chjeno-Piasta z premierem Wincentym Witosem. Wywołało to niezadowolenie w kraju, a grupa byłych legionistów zaczęła przygotowywać przejęcie władzy przez Józefa Piłsudskiego. Aby nie dopuścić do rozlewu krwi Józef Piłsudski spotkał się wraz z prezydentem Stanisławem Wojciechowskim na moście Poniatowskiego w Warszawie. Rozmowy nie przyniosły żadnych efektów i tego dnia – 12 maja 1926 roku – doszło do wybuchu w Warszawie walk między oddziałami wiernymi rządowi a oddziałami wiernymi Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu. Zginęło ponad 400 osób. Zwycięstwo odnieśli zwolennicy Józefa Piłsudskiego. 14 maja 1926 roku prezydent oraz rząd złożyli dymisję. Na nowego premiera powołano Kazimierza Bartla, prezydentem został wybrany Ignacy Mościcki, a Józef Piłsudski został Ministrem do Spraw Wojskowych.

Jednym z celów Józefa Piłsudskiego była zmiana konstytucji. Piłsudski chciał zmniejszyć uprawnienia parlamentu, a wzmocnić pozycję prezydenta, chciał, aby prezydent miał prawo do rozwiązywania sejmu i senatu przed upływem kadencji. Funkcjonująca do tej pory konstytucja marcowa z 1921 roku nie dawała prezydentowi takiej możliwości. Nowa konstytucja została podpisana przez prezydenta 23 kwietnia 1935 roku i odtąd nazywa się ją konstytucją kwietniową. Zmiana konstytucji była elementem reform mających na celu „sanację”, czyli uzdrowienie życia społecznego w Polsce.

Po przewrocie majowym w 1926 roku o głównych celach polityki zagranicznej zdecydował Józef Piłsudski. Był on zwolennikiem idei zbudowania za wschodnią granicą bloku państw sfederowanych z Polską. Uważał, że w ten sposób osłabi imperialistyczne dążenia ZSRR. Piłsudski dążył także do realizacji polityki idei międzymorza. Zakładała ona stworzenie federacji państw Europy Środkowej pod przewodnictwem Polski. W skład tej federacji miały wchodzić kraje Bałtyckie, Czechosłowacja, Węgry, Rumunia.

Piłsudski prowadził też politykę tzw. „równowagi”, polegała ona na nie zadrażnianiu stosunków z Niemcami i ZSRR, a wręcz próbował on nastawiać wrogo do siebie te państwa.

Ćwiczenie:

Wymień priorytety polskiej polityki zagranicznej wskazane przez Józefa Piłsudskiego.